

Pla d'Atenció a la Diversitat i d'Orientació Educativa

CLAUSTRE – MAIG 2023

CONSELL ESCOLAR – JUNY 2023

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. EIX VERTEBRADOR D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.....	4
3. NORMATIVA D'APLICACIÓ.....	5
4. MESURES I SUPORTS PLANIFICATS EN DIFERENTS GRAUS D'INTENSITATS.....	6
4.1 MESURES I SUPORTS UNIVERSALS.....	6
4.2 MESURES I SUPORTS ADDICIONALS.....	7
4.3. MESURES I SUPORTS INTENSIVS.....	8
5. MESURES ORGANITZATIVES DEL CENTRE I RECURSOS.....	9
5.1. COMISSIÓ D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT (CAD).....	9
5.2. ALUMNAT AMB NESE.....	11
5.3. MESURES I SUPORTS AL CENTRE (UNIVERSALS, ADDICIONALS I INTENSIVES).....	11
5.4. ESPECIALISTES EN ORIENTACIÓ EDUCATIVA.....	12
6. CRITERIS D'ORGANITZACIÓ D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA.....	12
6.1. CRITERIS ALUMNAT QUE HA DE TENIR UN PSI.....	12
6.2. ABSENTISME ALUMNAT.....	14
6.3. ACOLLIDA DE L'ALUMNAT NOUVINGUT I INCORPORACIÓ TARDANA.....	16
6.4. ALUMNAT AMB VULNERABILITAT SOCIAL.....	17
7. COORDINACIONS.....	18
7.1. COORDINACIÓ AMB L'EAP.....	18
7.2. COORDINACIÓ AMB SERVEIS SOCIALS.....	19
7.3. COORDINACIÓ AMB ELS RECURSOS EXTERNS I ALTRES SERVEIS.....	19
8. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DE CONFLICTES.....	20
9. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.....	21
10. ORIENTACIÓ EDUCATIVA.....	22

ANNEXOS.....23

- I. Esquema NESE
- II. Fitxa citació família-direcció-tutor
- III. Fitxa comunicació absentisme escolar família
- IV. Fitxa demanda entrevista tutor-família
- V. Fitxa (risc exclusió social)
- VI. Fitxa derivació a la psicopedagoga de l'EAP
- VII. Model PSI Batxillerat
- VIII. Model PSI ESO

- IX. Model PSI ESO (TDHA-dislèxia)
- X. Protocol derivació a la CAD
- XI. Carta compromís educatiu
- XII. El rol LIC
- XIII. Mesures convivència (docents)
- XIV. Taula registre convivència alumnat
- XV. Mesures reparadores-restauratives
- XVI. Tècniques alternatives de resolució de conflictes
- XVII. Fitxa dinàmiques de resolució de conflictes
- XVIII. Terminologia conflictes

1. INTRODUCCIÓ

A l'INS Dolors Aleu entenem els suports escolars com a totes aquelles mesures que articula l'institut per donar resposta a les necessitats educatives dels alumnes (organitzatives, metodològiques, curriculars...) que permetin reduir i/o suprimir les barreres a l'aprenentatge i la participació.

L'atenció a la diversitat i el seu desenvolupament és un dels nostres objectius prioritaris, des del model d'intervenció preventiu i global, i amb la col·laboració i la implicació de tots els professionals, de l'equip directiu i de la totalitat del professorat. És imprescindible per a dur a terme un pla d'atenció a la diversitat una inclusió educativa que doni atenció a tothom, tant a l'alumnat que presenta necessitats educatives especials com al que segueix el ritme normal de les classes i al que compta amb altes capacitats.

L'objectiu principal d'aquest Pla és el de proposar els criteris i els procediments per a organitzar l'atenció a la diversitat al centre per tal de:

- Millorar l'èxit acadèmic.
- Oferir a cada alumne/a la resposta educativa que requereix, per tal d'assolir el domini de les competències bàsiques i els objectius de l'etapa.
- Fomentar la motivació i les actituds positives entre els seus alumnes.
- Guiar la tasca del professorat per a que les intervencions siguin globals i coordinades.

2. EIX VERTEBRADOR D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L'institut parteix d'una concepció de **l'atenció a la diversitat per a tot l'alumnat**, en el marc d'un **sistema educatiu inclusiu**.

Planteja **l'orientació educativa** a l'alumnat en **tres nivells d'intervenció**: personal, acadèmica i professional, entesa com un procés d'acollida i acompanyament permanent.

L'atenció educativa a l'alumnat comprèn **un conjunt de mesures i suports** destinats a **tots els alumnes**, amb la finalitat d'afavorir el seu **desenvolupament personal i social** perquè avancin en l'assoliment de les competències a partir de tres mesures: **universals, addicionals i intensives**.

El Departament d'orientació Educativa està present en tots i cadascun dels nivells i etapes de l'institut. Les orientadores treballen amb els tutors/es dels grups ordinaris. Tenen un perfil de cotutores per a oferir suport i assessorament a tot l'equip docent dels diferents nivells i al llarg de tota l'etapa.

Les orientadores de cada nivell i els/les tutors/es de grup-classe acompanyen tot l'alumnat durant els quatre cursos de l'etapa obligatòria i el batxillerat.

L'institut disposa d'un **tutor/a d'Aula d'Acollida** que fa el seguiment i suport amb els tutors/es dels grups ordinaris. L'AA també rep suport d'una **professional ELIC** (Equip d'assessorament i orientació en llengua, interculturalitat i cohesió social) del Servei Educatiu de Sant Andreu.

L'institut ofereix, en la mesura del possible –segons els recursos disponibles- **codocència** (en les àrees instrumentals), **desdoblaments** i **grups flexibles**.

L'institut disposa d'unes hores de **servei de vetlladora** i d'una **figura de fisioterapeuta de l'EAP** (només pels alumnes que ho requereixen).

La CAD (Comissió d'Atenció a la Diversitat) treballa setmanalment de manera coordinada. Està formada per un **equip ampli i divers de professionals** per atendre la figura de l'alumnat: la coordinació pedagògica, les orientadores educatives, el/la tutor/a d'AA, la psicopedagoga i la treballadora social de l'EAP de Sant Andreu.

L'institut fomenta i practica el **Treball en xarxa i multidisciplinar**. A més dels professionals de l'institut, altres professionals externs també participen puntualment en l'atenció als alumnes: les escoles de primària, els educadors socials dels serveis socials municipals, el Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ), els Hospitals de Dia d'Adolescents, les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC), els Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA i DGAIA), el SEEM (Servei Educatiu Específic Motòrics), el CRETDIC (Centre de Recursos Educatius per a Alumnes amb Trastorns del Desenvolupament i la Conducta), els Mossos d'Esquadra, el Pla Jove, etc.

3. NORMATIVA D'APLICACIÓ

L'objectiu és que tot l'alumnat assoleixi les competències que els permeti el seu desenvolupament personal i escolar. És un principi comú a totes les etapes de l'educació obligatòria, tal i com s'estableix a l'**Ordre EDU/296/2008 de 13 de juny i Decret 150/2017, de 17 d'octubre**, de l'atenció educativa en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

Aquesta normativa abandona el model "d'integració" escolar a favor d'un model "d'inclusió", en el qual ja no es tracta que l'alumne/a s'ajusti al sistema educatiu al qual se'l pretén integrar, sinó que s'ajusta al propi sistema educatiu, a la diversitat de l'alumnat.

L'atenció a les necessitats educatives de tots els alumnes la plantegem des de la perspectiva global i de la participació prioritària dels alumnes en entorns ordinaris de treball i de participació, realitzant l'atenció dins de l'aula ordinària.

Tot l'alumnat és subjecte de l'atenció educativa que regula aquest Decret. Per tal d'aconseguir l'equitat i la igualtat els alumnes seran atesos amb les mesures i suports que requereixin.

4. MESURES I SUPORTS PLANIFICATS EN DIFERENTS GRAUS D'INTENSITATS

L'atenció educativa a l'alumnat comprèn el conjunt de mesures i suports destinats a tot l'alumnat, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències.

Quan parlem de mesures ens referim a accions i actuacions i quan parlem de suports a recursos personals, metodològics i materials, a més dels ajuts contextuals i comunitaris.

4.1.MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

Les mesures i suports universals s'adrecen a tots els alumnes, les apliquen tots els professionals i són accions i pràctiques, de caràcter educatiu, preventiu i proactiu, que permeten flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionen als alumnes estratègies per facilitar-los l'accés a l'aprenentatge i la participació, i garanteixen l'aprenentatge significatiu de tot l'alumnat, la convivència, el benestar i el compromís de tota la comunitat educativa.

Les actuacions que permeten a l'institut crear contextos educatius inclusius a l'alumnat són, entre d'altres:

- La personalització dels aprenentatges
- L'organització flexible del centre
- L'avaluació formativa i formadora
- Els processos d'acció tutorial i orientació
- I altres iniciatives que contribueixen a l'escolarització i l'educació dels alumnes

Aquestes actuacions:

- a) Les apliquen tots els professionals del centre coordinats per l'equip directiu, amb el suport i la implicació de tota la comunitat educativa
- b) Es concreten al projecte educatiu del centre (PEC) i a les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)
- c) Han de quedar concretades a les programacions d'aula

Tot seguit s'exposen algunes actuacions, com ara:

- El suport i acompanyament a l'acció tutorial i a l'orientació.

- L'assessorament als equips docents perquè els aprenentatges es donin en grups heterogenis.
- La intervenció de dos professionals (professor + orientadora educativa) per donar suport als alumnes amb més necessitat d'acompanyament, a primer i segon d'ESO, a les àrees de llengua catalana, llengua castellana i matemàtiques.
- El seguiment dels alumnes amb necessitat d'orientació acadèmica, sòcio-familiar o personal.
- La col·laboració en la implementació del treball globalitzat per projectes a primer d'ESO.
- La col·laboració en la implementació de l'ús de les noves tecnologies com a eina de treball transversal, per facilitar l'accés als continguts i fer exercicis adaptats a les capacitats dels alumnes.
- L'acompanyament amb actuacions tutorial, del professorat i assessoraments específics.

4.2. MESURES I SUPORTS ADDICIONALS

Les mesures i suports addicionals són actuacions educatives que permeten ajustar la resposta pedagògica de forma flexible, temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge i desenvolupament personal que poden comprometre l'avenç personal i escolar. No es planifiquen per tot l'alumnat, sinó per aquells que ho necessiten.

S'adrecen als alumnes que tenen circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat (permanents o transitòries) o amb risc d'abandonament escolar prematur.

Es determinen a partir de la detecció de les necessitats dels alumnes per part del tutor, la família i l'equip docent.

Si la CAD ho determina, l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) o orientadora educativa, han de realitzar una avaluació psicopedagògica. En el cas dels alumnes d'origen estranger, els equips d'assessorament i suport en llengua, interculturalitat i cohesió social (ELIC) poden col·laborar, si escau, en aquesta detecció.

L'avaluació psicopedagògica l'aplica el docent designat per la direcció del centre i són orientades pels professionals d'orientació educativa i els tutors de l'aula d'acollida, en coordinació amb tot l'equip docent i en col·laboració dels serveis educatius.

Tot seguit s'exposen algunes mesures i suports, com ara:

- Les mesures d'acció tutorial específiques.
- El suport del professor d'orientació educativa.
- El suport lingüístic i social.
- L'aula d'acollida.
- Els programes de diversificació curricular.

- Els projectes específics de suport a l'audició i el llenguatge.

Aquestes mesures són per a aquells alumnes que temporalment necessiten un recurs que doni resposta a determinades condicions de salut, al compliment de mesures judicials d'internament,

o a l'adopció de mesures de protecció de caràcter residencial. A més també es concreten, com a mesures addicionals:

- Les aules hospitalàries.
- L'atenció domiciliària
- Centres de Justícia Juvenil,
- Centres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.
- Hospitals de dia per a adolescents.

L'aplicació d'aquestes mesures s'han de concretar a les programacions d'aula, han de constar a les actes d'avaluació i al pla de suport individualitzat dels alumnes que en tinguin.

En aquest apartat s'expressen algunes actuacions de manera concreta:

- El suport de monitoratge per l'acompanyament a l'aula ordinària i/o higiene dels alumnes amb NEE per discapacitat motriu.
- El suport de la fisioterapeuta de l'EAP als alumnes amb NEE per discapacitat motriu.
- El seguiment coordinat amb els CSS (Serveis Socials) dels alumnes que formen part del Pla de Xoc a primer, segon i tercer de la ESO i alumnes amb informe NESE B a quart de la ESO.
- L'atenció en grup reduït a l'Aula d'Acollida, als alumnes d'incorporació tardana.
- El seguiment coordinat amb els professionals dels alumnes que assisteixen a l'Hospital de Dia per a Adolescents.
- El seguiment coordinat amb els professionals dels alumnes que assisteixen al Centre de Justícia Juvenil.
- El seguiment dels Plans de Suport Individualitzats.

4.3. MESURES I SUPORTS INTENSIVS

Les mesures i suports intensius són actuacions educatives extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials, determinades en l'informe de l'EAP i que permeten ajustar la resposta educativa de forma transversal, amb una freqüència regular i sense límit temporal. Aquestes mesures i suports han de cercar la màxima participació en les accions educatives de l'institut i de l'aula, també han de facilitar, als docents, estratègies d'atenció als alumnes, i han de sumar-se a les mesures universals i addicionals de què disposa l'institut.

Aquestes mesures i suports s'adrecen als alumnes amb necessitats educatives especials i es determinen a partir de l'informe de reconeixement de NESE elaborat per l'Equip d'assessorament psicopedagògic (EAP) per tant l'alumnat amb:

- Necessitats educatives especials.
- Necessitats educatives derivades de situacions socioeconòmiques i socioculturals especialment desfavorides.
- Altes capacitats derivades de la superdotació intel·lectual, els talents simples i complexos i la precocitat.

Aquestes mesures s'apliquen, d'acord amb el projecte educatiu de centre, tots els docents designats per la direcció del mateix centre, i, en particular, els docents d'educació especial, les orientadores d'educació secundària obligatòria, els docents especialistes en audició i llenguatge i els professionals de suport educatiu, amb la supervisió de la direcció de l'institut, en coordinació amb tot l'equip docent i amb la implicació dels agents de la comunitat educativa.

Constitueixen mesures i suports intensius, a més de les mesures i els suports intensius establerts pels mateixos centres:

- Les unitats d'escolarització compartida (UEC) pensades per a alumnes a partir de tercer curs d'educació secundària obligatòria amb risc d'abandonament escolar prematur.
- Els programes de noves oportunitats.
- La reducció de la durada d'alguna etapa educativa per als alumnes amb altes capacitats.

Aquestes mesures i suports intensius s'estableixen en el projecte educatiu de centre (PEC) i es concreten en el Pla de suport individualitzat de l'alumne (PSI).

Han de constar en l'expedient acadèmic.

Concreció d'actuacions

- Seguiment coordinat amb els professionals dels alumnes que assisteixen a la Unitat d'Escolarització Compartida (UEC).
- Seguiment coordinat amb els professionals del SEEM que donen suport als alumnes amb NEE per discapacitat motriu.

5. MESURES ORGANITZATIVES DEL CENTRE I RECURSOS

5.1. COMISSIÓ D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT (CAD)

La Comissió d'Atenció a la diversitat (CAD) és una estructura organitzativa de l'institut que ha de proposar l'organització i la gestió de les mesures i els suports per atendre tot l'alumnat, i que ha de fer-ne el seguiment i l'avaluació per tal d'ajustar-les a les seves necessitats.

Esdevé fonamental com a espai que articula les mesures i els suports, promou l'intercanvi i la reflexió, facilita la priorització de les demandes i dóna sentit i regularitat a tot aquest procés.

A la Comissió d'Atenció a la Diversitat de l'institut hi participen: un membre de l'equip directiu (la coordinadora pedagògica), les orientadores educatives, la psicopedagoga i la treballadora social de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP).

El marc horari de la CAD, en el nostre institut, està establert els dilluns de 9h a 11h.

Trimestralment, a la CAD s'hi afegeix la referent de serveis socials de l'institut per dur a terme la CAD social i també en el marc de la CAD es realitzen les coordinacions amb altres serveis externs sempre que les necessitats de l'institut ho requereixen (SEEM, CRETDIC, CSMIJ, EAIA, etc.).

Correspon a la comissió d'atenció a la diversitat:

- Concretar els criteris i les prioritats que l'institut estableix per a l'atenció a la diversitat dels alumnes.
- Organitzar i fer un seguiment dels recursos de què disposa l'institut i de les mesures adoptades.
- Posar en comú les dificultats que sorgeixen a les aules en relació amb la diversitat i els alumnes que troben barreres en l'aprenentatge i la participació.
- Conèixer cadascun dels alumnes i construir una manera d'entendre'ls que faciliti el desenvolupament d'una pràctica educativa que doni resposta a la seva situació personal.
- Proposar els plans de suport individualitzats i planificar les actuacions i reunions necessàries per al seu desenvolupament i concreció.
- Col·laborar a través del diàleg i de la construcció compartida en la creació d'un marc de referència comú en l'àmbit de l'institut a fi d'avançar cap a l'escola inclusiva i en les respostes i formes de suport que s'ofereixen a tot l'alumnat.

Tot seguit s'exposen les actuacions de la CAD. Aquestes són:

- La recollida i anàlisi de les demandes d'intervenció per part dels tutors i el professorat.
- La posada en comú les dificultats que sorgeixen a les aules en relació a la diversitat.
- La planificació d'intervencions per afavorir la situació acadèmica i/o personal.
- El seguiment de les actuacions portades a terme.
- La recollida dels temes tractats i els acords presos.
- La realització d'avaluacions psicopedagògiques.
- La recollida d'informació de l'alumnat que s'incorpora a l'institut.
- L'elaboració d'informes psicopedagògics.
- La col·laboració en el seguiment de protocols d'intervenció.
- La recollida i l'actualització de les dades anuals de l'institut referent a l'atenció a la diversitat.
- L'actualització de les dades dels alumnes amb NESE.
- La participació en les coordinacions amb els professionals externs que atenen als alumnes.

- La implicació i participació en seminaris de formació organitzats per l'EAP i el CRP.
- L'elaboració de la memòria anual del Departament d'Orientació.

5.2. ALUMNAT AMB NESE

El [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017), que desplega la Llei d'Educació 12/2009 i té per objecte garantir que tots els centres educatius siguin inclusius. En aquest Decret es defineixen els diferents [perfils NESE](#) (*Veure annex I*).

Les Necessitats Específiques de Suport Educatiu s'identifiquen i s'avaluen considerant el funcionament de l'alumne/a dins del seu context educatiu, independentment de la seva condició personal i social, amb l'objectiu de proporcionar-li els suports necessaris per afavorir-ne l'aprenentatge en condicions d'equitat. Aquestes s'han de basar en:

- Les àrees de fortlesa de l'alumnat.
- Les competències prèviament adquirides i la modalitat d'aprenentatge més eficaç.
- Els reptes, els desafiaments curriculars als quals s'enfronta.
- Les condicions personals o socials que interfereixen en la seva capacitat d'aprendre.

En el traspàs de primària a secundària, l'EAP transmet els informes NESE de l'alumnat que entra a 1r d'ESO, d'aquesta manera podem preveure les mesures i suports que requeriran. Durant els diferents cursos i nivells també es fa detecció, diagnòstic i reconeixements de NESE quan és necessari. Des de la CAD es coordina el treball dels diferents equips d'atenció a tot l'alumnat seguint el principi de personalització en un entorn inclusiu.

5.3. MESURES I SUPORTS AL CENTRE (UNIVERSALS, ADDICIONALS I INTENSIVES)

Les mesures i suports que s'implementen a l'INS Dolors Aleu, són de diferent tipologia, universals, addicionals i intensives:

Mesures Universals	Personalització dels aprenentatges Organització flexible a l'institut Avaluació formativa i formadora Acció tutorial i d'orientació als alumnes
Mesures Addicionals	Acció tutorial preferent Suport dels professors d'orientació educativa Suport lingüístic i social: Aula d'Acollida

	Programes de diversificació curricular Seguiment dels alumnes que assisteixin a Aules Hospitalàries Seguiment dels alumnes que requereixen atenció domiciliària
Mesures Intensives	Unitats d'escolarització compartida (UEC)

5.4. ATENCIONS I ESPECIALITATS EN ORIENTACIÓ EDUCATIVA

L'atenció que requereix l'alumnat amb necessitats de suport educatiu (NESE) és una atenció que a l'institut es prioritza tenint en compte els següents criteris:

Criteris d'atenció educativa (NESE):

- Alumnes que presentin NEE greus i permanents i que requereixin especial atenció (amb dictamen de l' EAP).
- Alumnes en situació de vulnerabilitat per situacions socio-familiars desfavorides (NESE-B).
- Alumnes que presentin un retard significatiu en l'assoliment dels aprenentatges (retard de dos o més cursos) (PI).
- Alumnes que presentin avançament significatiu en l'assoliment dels aprenentatges (altes capacitats).
- Alumnes amb problemàtiques emocionals i/o socials greus que comportin un endarreriment significatiu en l'aprenentatge.
- Alumnes amb problemàtiques conductuals i de personalitat greus.

Modalitats d'intervenció:

En general les modalitats d'intervenció dels especialistes en orientació educativa seran:

- Suport als docents a l'aula ordinària: codocència, grups reduïts, treball individual.
- Treball fora de l'aula ordinària: grups reduïts, treball individual (per treballar aspectes molt concrets i limitats en el temps).
- En qualsevol cas, la coordinació amb els docents serà constant, per tal de garantir la coherència en els criteris de treball i els objectius a assolir.

6. CRITERIS D'ORGANITZACIÓ DE L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I LA INCLUSIÓ EDUCATIVA

6.1. CRITERIS DE L'ALUMNAT QUE HA DE TENIR UN PSI

Seguim el Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

El pla individualitzat és una eina per a la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars i complexes de determinats alumnes, perquè puguin aprendre i participar a la vida de l'institut.

El pla individual recull el conjunt d'ajudes, suports i adaptacions que pugui necessitar un alumne en els diferents moments i contextos escolars. S'ha d'elaborar un pla individualitzat per a un

alumne quan es considera que per al seu progrés són insuficients les adaptacions incorporades a la programació ordinària i les mesures de reforç o ampliació previstes.

Es valora la necessitat d'implementar Plans individualitzats (PSI) des dels equips docents. S'elaboren durant els dos primers mesos de curs del 1r trimestre. El tutor/a és la persona responsable de la seva realització i coordinació. Un cop comunicats a la família i signats aquests PSI s'arxiven a l'expedient de l'alumne a la secretaria de l'institut i se'n fa seguiment durant el trimestre per part de cada docent, la tutoria i cotutoria, la coordinació i l'equip docent i a finals del trimestre a les juntes d'avaluació. L'alumne s'avalua tenint en compte els criteris d'avaluació definits al seu PSI.

A continuació, es detallen els casos en els quals s'ha d'elaborar un PSI:

A l'educació secundària obligatòria és prescriptiu elaborar el PSI per als casos següents:

- a) Els alumnes que presenten **necessitats educatives especials**.
- b) Els alumnes **nouvinguts** que s'incorporen tardanament al sistema educatiu a Catalunya.
- c) Els **alumnes** que ja no assisteixen a l'aula d'acollida però **que reben suport lingüístic i social** per seguir el currículum amb el seu grup classe.
- d) Els alumnes que estan **atesos en centres** del Departament de Salut, en centres de justícia juvenil del Departament de Justícia, o en centres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, i no poden assistir als centres educatius regularment.
- e) Els **alumnes** als quals es **redueix la durada dels estudis** en qualsevol etapa.
- f) Els alumnes que **cursen simultàniament** educació secundària obligatòria i altres ensenyaments de música o dansa, o que cursen educació secundària obligatòria i tenen una dedicació significativa a l'esport.
- g) L'alumnat que en el pas de l'educació primària a l'educació secundària, l'equip d'assessorament psicopedagògic (EAP) ha fet constar les necessitats en l'informe de l'EAP amb el reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu.
- h) Excepcionalment, aquells alumnes que per assolir les competències bàsiques requereixin mesures addicionals i intenses.
- i) Els alumnes sobre els quals s'hagi pres la decisió d'avaluar-los amb criteris d'avaluació inferiors o superiors als del nivell que els correspon.

A l'etapa de batxillerat el PSI s'ha d'elaborar per als casos següents:

- a) Els alumnes que es troben en els supòsits establerts als apartats a, b, c, d i e.
- b) Els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació, sempre que les necessitats educatives de l'alumne ho requereixin o mentre el PSI sigui un requisit per presentar-se a les proves d'accés a estudis superiors.

Concreció d'actuacions

El Departament d'Orientació, a l'inici de curs, facilitarà un llistat als coordinadors/es de cicle amb l'alumnat que té i /o haurien de tenir PSI i en quines àrees. Aquesta llista inicial, es revisarà un cop realitzada l'avaluació inicial durant el mes d'octubre per si hi ha canvis i cal fer ajustaments i millores.

La CAD, a més, promou les mesures d'informació general, d'ajuda i d'assessorament a les coordinacions dels PSI (tutors/es) de l'institut. La directora de l'institut aprova el PSI, responsabilitza els docents i l'equip docent, mitjançant l'equip de coordinació vetlla perquè l'equip responsable el dugui a terme, consulti i informi l'alumne/a i la família.

El/la tutor/a de l'alumne/a és el responsable d'elaborar el PSI i de fer-ne el seguiment, amb la col·laboració de l'equip docent i l'assessorament de la CAD.

El/la tutor/a serà, així mateix, el principal interlocutor amb la família, que al seu torn aportarà el seu punt de vista sobre les necessitats del seu fill o filla.

Les activitats que es proposin per dur a terme l'avaluació estaran en funció dels objectius i continguts dels PSI.

El temps màxim per realitzar els PSI i fer-los signar a la família és de 2 mesos des de l'inici de curs per aquell alumnat que ja tenia PSI en el curs anterior o des del moment que es detecta la necessitat i la CAD aprova la proposta dels PSI.

L'avaluació de l'alumnat que segueix un PSI ha de ser sempre en relació als objectius prèviament establerts, ha de constar en la documentació oficial de l'alumne.

El PSI l'haurà de signar la família, el/la tutor/a i la direcció del centre. Caldrà que la família hi estigui d'acord. Si cal fer canvis s'hi poden fer. Poden demanar una còpia i se'ls ha de lliurar.

A final de cada curs, el PSI també s'arxiva a l'expedient de l'alumne i cada PSI haurà d'estar omplert i complementat en tots els apartats següents:

- Avaluacions dels tres trimestres.
- El seguiment del PSI.
- Avaluació final i propostes per al curs següent.

Models de PSI (*consultar l'annex*)

6.2. ABSENTISME ALUMNAT

Seguiment assistència alumnat

Els tutors/es han de portar un registre d'assistència diària de l'alumnat (Programa ENSE). Tanmateix han de mantenir informades les famílies tot el curs, mantenir les reunions, aplicar les mesures reparadores si s'escau, com també aplicar els protocols establerts segons correspongui.

Mensualment el tutor/a ha de fer arribar al coordinador/a de cicle el recull dels retards i faltes d'assistència, justificades i no justificades, amb les actuacions realitzades al respecte i els resultats obtinguts. També caldrà que comparteixi les dades amb les famílies.

El/la coordinador/a de cicle ha de lliurar aquests llistats a la Coordinació Pedagògica, qui els ha de fer arribar a la direcció de l'institut en tots els casos que requereixin d'intervenció. Les famílies tenen accés al programa ENSE per comprovar les absències o retards dels seus fills, a més de les entrevistes, trucades o reunions amb el/la tutor/a.

Justificació de les absències

Les absències es poden justificar utilitzant els següents models:

- Amb el model de l'institut (preferiblement) i l'agenda de l'alumne.
- Amb justificació externa (visites al metge...)
- Amb justificacions personalitzades (situacions culturals o dificultat de comunicació per qüestió de llengua familiar).
- La figura del tutor/a validarà o no la petició de justificació de les faltes.

Intervenció davant d'un cas d'absentisme

En cas que l'alumne falti un dia

S'enviarà a les famílies dels alumnes que no hagin anat a l'institut, un sms a les 8 del matí. Aquest es genera així que el docent que treballa amb el grup de primera hora posa la falta d'assistència.

L'endemà, si no ha estat justificada la falta, el tutor/a demanarà a la família que informi del motiu de l'absència (model de l'institut, agenda, directament...).

En cas que l'alumne falti més d'un dia i la família no hagi fet cap comunicat

El tutor/a de l'institut es posarà en contacte amb la família per tal de demanar informació per tenir coneixement dels motius de l'absència.

El tutor/a de l'institut convocarà per escrit i/o telefònicament una entrevista amb els pares quan el nivell de faltes injustificades sigui significatiu.

Actuació davant d'un cas de risc d'absentisme

Si la situació no millora o bé no hi ha resposta per part de la família, el tutor/a recull tota la informació del cas i determina els possibles motius d'absència, és a dir, si l'origen de l'absència és per motius familiars, escolars, malaltia o d'altres situacions. El tutor/a ha d'informar als coordinadors de l'institut.

Si la causa està generada per l'alumne/a o la família caldrà una citació per escrit, el tutor/a fa la petició a la secretaria, es guarda registre de l'enviament a la secretaria i s'envia per correu amb acusament de rebuda.

En el cas que la família respongui a la citació, pot succeir que aquesta, juntament amb el el tutor/a i un representant de l'equip directiu, trobin una solució al problema.

Si la causa és de caire escolar l'equip docent proposa i porta a terme una actuació concreta per tal de cercar els mecanismes que millorin l'adaptació escolar de l'alumne, amb la col·laboració de la CAD i l'EAP, si s'escau.

Si amb aquestes intervencions el problema d'absentisme no ha estat solucionat llavors, des de l'equip directiu, es farà una demanda d'intervenció externa:

Es comunica per escrit la situació als Serveis Socials, al servei de l'EAP i a la Inspecció Educativa, i s'informa, si s'escau, a la direcció dels Serveis Territorials d'Educació.

6.3. ACOLLIDA DE L'ALUMNAT NOUINGUT I INCORPORACIÓ TARDANA

Es considera alumnat nouvingut/da l'alumnat de nacionalitat estrangera que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu de Catalunya en els vint-i-quatre darrers mesos o, excepcionalment, quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del català i s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos.

El xoc emocional que a aquest alumne o alumna li pot representar l'arribada a un entorn social i cultural completament nou, l'institut preveu mesures específiques per tal que pugui sentir-se ben acollit i percebre el respecte de la comunitat educativa envers la seva llengua i cultura.

Cal organitzar els recursos i estratègies adequats perquè, el més ràpidament possible, pugui seguir amb normalitat les activitats d'ensenyament i aprenentatge i adquirir l'autonomia personal dins l'àmbit escolar o social. Hem de donar una resposta personalitzada per garantir l'aprenentatge de la llengua, l'accés al currículum comú i els processos de socialització d'aquest alumne/a, i establir els criteris metodològics i els materials curriculars que facilitin la integració a les aules ordinàries des del primer moment.

El nostre institut disposa de la mesura addicional de l'aula d'acollida per tot l'alumnat nouvingut.

El tutor/a de l'aula ha de ser el referent més clar per a l'alumne/a nouvingut, tot i que la resposta que s'ofereix a aquest alumne/a per a la seva plena integració a l'institut és responsabilitat de tota la comunitat educativa.

Corresponen al tutor/a de l'aula d'acollida les funcions següents:

- Coordinar l'avaluació inicial i col·laborar en l'elaboració del plans individualitzats i, si escau, de les adaptacions curriculars, d'acord amb les necessitats educatives de cada un dels alumnes respecte al seu procés d'ensenyament i aprenentatge.
- Planificar recursos i actuacions, programar les seqüències d'aprenentatge, aplicar les metodologies més adequades i avaluar processos i resultats.
- Aplicar metodologies i estratègies d'immersió lingüística per a l'adquisició de la llengua.
- Facilitar, en la mesura que sigui possible, l'accés dels alumnes nouvinguts al currículum ordinari.
- Promoure la integració dels alumnes nouvinguts a les seves aules ordinàries de referència.
- Col·laborar en la sensibilització i introducció de l'educació intercultural en el procés educatiu dels alumnes nouvinguts.
- Coordinar-se amb els professionals especialistes dels serveis educatius.
- Participar en les reunions dels equips docents i comissions d'avaluació, per coordinar actuacions i fer el seguiment dels alumnes a fi d'assegurar la coherència educativa.

Concreció d'actuacions

Quan arriba un alumne/a nouvingut/da o d'incorporació tardana, l'institut preveu, entre altres, les següents actuacions:

- L'atenció a la família. Es fa una reunió amb les famílies amb un intèrpret, si cal. S'informa sobre el funcionament de l'institut, possibilitats de beques, etc. L'alumne/a s'incorporarà a l'institut en el moment que estigui la matrícula formalitzada.
- L'adscripció al curs. S'ha de procurar adscriure l'alumnat segons l'edat cronològica de l'alumne tenint en compte les característiques del grup/tutoria, el nombre d'alumnes de NESE.
- L'entrada a l'aula. Es parla amb el grup de l'arribada del nou alumne/a. També es busca la implicació dels alumnes en procurar que l'alumne/a nouvingut es trobi bé entre els companys.
- L'avaluació inicial. A aquest alumnat se li fan proves inicials de llengua i matemàtiques. El tutor/a de l'Aula d'Acollida participa amb el tutor/a en aquesta primera avaluació inicial. També es tenen en compte els informes de l'escola on ha estat escolaritzat, si es dona el cas.
- L'elaboració del Pla de Suport Individualitzat.

6.4. ALUMNAT AMB VULNERABILITAT SOCIAL

Concreció d'actuacions

Si és el cas que l'institut té alumnes amb certa vulnerabilitat social val a dir que es preveuen les actuacions següents:

- La detecció, la compilació i el traspàs d'informació sobre una necessitat no atesa d'un alumne/a per: falta d'higiene, de material, polls, absentisme, manca de puntualitat, etc.
- La comunicació del tutor/a a la família. Es demana que es registri cada actuació realitzada.
- L'entrevista amb a família. S'enregistra la informació i es desa a l'expedient de l'alumne/a.

Passos:

- a) Després de realitzar l'entrevista, si el problema persisteix, s'informarà a la CAD per fer la demanda de seguiment (Protocol de derivació a la CAD).
- b) Si després de realitzar els passos anteriors, el problema encara és present, el tutor/a omple el full de derivació per a la treballadora social de l'EAP (annex).
- c) Les orientadores han de fer arribar el full de derivació a la treballadora social de l'EAP. Aquesta realitza la valoració pertinent. En cas que la treballadora social de l'EAP valori que és una situació social, fa derivació a Serveis Socials.
- d) La treballadora social de l'EAP, informa si es tracta d'un cas social o si es pot tractar directament. Tant si es tracta d'un o l'altre cas, s'informa de tots els passos que es fan. Si és necessari, l'institut facilita el contacte directe entre el servei extern i el/la tutor/a.

7. COORDINACIONS

7.1.COORDINACIÓ AMB L'EAP

Els **equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP)** són un servei de suport i assessorament psicopedagògic i social als centres educatius i a la comunitat educativa. Desenvolupen les seves actuacions als centres educatius i al seu entorn en estreta col·laboració amb els altres serveis i professionals del sector.

L'EAP de referència de l'INS Dolors Aleu és l'EAP de Sant Andreu. Les professionals de l'EAP, tal com s'ha especificat prèviament, es reuneixen presencialment a l'institut, els dilluns en el marc horari de la CAD (de 9 a 11h).

Els objectius de l'EAP, són els següents:

- **Identificar i avaluar les necessitats educatives especials** de l'alumnat.
- Fer la proposta d'escolarització, en col·laboració amb els serveis educatius específics quan s'escaigui.
- **Assessorar el professorat i les famílies** en la resposta educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, en col·laboració amb els docents especialitzats i els serveis educatius específics.
- Assessorar els equips docents, l'alumnat i les famílies sobre aspectes d'**orientació personal, educativa i professional**.
- Donar suport a l'institut en la millora de l'**atenció a la diversitat i la inclusió**.

- Col·laborar conjuntament amb els altres equips del servei educatiu de zona i els específics, per tal de promoure **activitats d'intercanvi i de formació del professorat**.
- **Col·laborar amb els serveis socials i sanitaris de l'àmbit territorial d'actuació**, per tal d'oferir una atenció coordinada als alumnes i famílies que ho necessitin.

7.2. COORDINACIÓ AMB SERVEIS SOCIALS

Concreció d'actuacions

Davant dels casos que així ho requereixin serà clau poder dur a terme la coordinació amb els Serveis Socials. Tot seguit es detallen diferents possibles actuacions de coordinació:

- La coordinació amb el CSS Garcilaso per donar suport a la tasca socioeducativa dels alumnes de l'institut.
- La recollida i el compartiment d'informacions respecte a les situacions socials i familiars que afecten el desenvolupament integral i escolar dels alumnes.
- La planificació d'intervencions i el seguiment per afavorir l'escolarització dels alumnes en situacions socials i/o familiars desfavorides i/o de risc social.
- La coordinació amb els CSS d'altres districtes.
- La redacció de l'acta corresponent amb els temes tractats i els acords presos.

7.3. COORDINACIÓ AMB ELS RECURSOS EXTERNS I ALTRES SERVEIS

Tanmateix davant casos d'alumnes amb necessitats detectades val a dir que també poden intervenir els serveis d'orientació educativa del centre amb els recursos externs al centre, per tal d'implementar algunes actuacions coordinades

CONCRECIÓ D'ACTUACIONS:

- CSMIJ. Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil.
- CRETDIC. Centre de Recursos Educatius per a Alumnes amb trastorns del Desenvolupament i la Conducta.
- SEEM. Servei Educatiu Específic de Motòrics.
- Seguiment coordinat amb els educadors de carrer dels serveis socials municipals.
- Seguiment coordinat amb els professionals dels alumnes que assisteixen a Save the Children.
- Seguiment coordinat amb els educadors dels alumnes que assisteixen al CO Don Bosco.
- Coordinació amb els professionals de l'Espai Jove NET que ofereix suport al PAT.
- Sessions de tutoria relacionades amb temes de salut mental.

- Atenció individualitzada als alumnes que ho necessitin.
- Assessorament i material al professorat sobre temes de salut mental.
- Coordinacions amb altres professionals de salut que atenen als alumnes.
- Coordinacions amb els professionals dels alumnes que són atesos pels Equips d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA i DGAIA).
- Coordinacions amb els professionals del SOPJ (Servei d'Orientació del Pla Jove) Sant Andreu.
-

- Coordinacions amb els professionals del Pla d'Acompanyament del Consorci d'Educació de Barcelona.
- Coordinacions amb els professionals del Servei JIP Sant Andreu.

8. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

L'institut Dolors Aleu promou la cultura de l'esforç, de la pau, del respecte, de l'autonomia i de l'autoregulació, sempre en positiu, de totes les persones de la Comunitat Educativa. Tanmateix l'institut aposta i impulsa les mesures restauradores i reparadores, l'autoritat a l'aula, sempre en detriment de l'autoritarisme, de les mesures punitives, sancionadores i d'expulsió.

Concreció d'actuacions

- **La incorporació dels valors de la norma, del sentit comú, de l'autoregulació** per al desenvolupament de l'activitat lectiva diària, per la implementació del PEC i el corresponent trasllat per escrit a la documentació institucional de l'institut.
- **La no sanció de manera sistemàtica** davant d'aquells comportaments desajustats de l'alumnat. Si la reflexió, l'aproximació, la compilació d'informació per tal de poder conèixer cada situació i poder ajudar i donar el suport necessari.
- **L'intercanvi d'informació** de la situació, la petició de col·laboració i cerca de mesures entre els diferents professionals i amb la família.
- El foment de **la carta de compromís educatiu** com a eina per arribar a compromisos, entre les famílies i el centre, pel que fa al compliment de les normes per la bona convivència.
- **La participació de l'alumnat** en el procés **d'elaboració de les normes de convivència d'aula**, el treball, la reformulació, en cas que sigui necessari.
- **La comunicació a les famílies** de les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC).
- **La difusió de les** les conseqüències en cas necessari de l'incompliment de les normes (a l'alumnat).
- **La reflexió sobre com afecta l'actitud individual** en el clima de convivència d'aula i l'assumpció de compromisos de millora, ajudant l'alumnat a reflexionar després de realitzar

una acció negativa i perjudicial, a fer-se'n responsable i assumir les conseqüències que se'n poden derivar.

- **L'establiment del procés de mediació**, sempre que es pugui, com a estratègia de gestió de conflictes i com a mesura reparadora o reconciliadora.
 - **La recollida d'informació i la comunicació amb les famílies** dels alumnes implicats en conflictes lleus o que tinguin conductes disruptives, per tal de fer-los copartícips en la gestió, resolució i autoregulació.
 - **La revisió de les relacions a l'aula** per intervenir en el cas que es donin situacions d'abús de poder i d'exclusió (**sociogrames**).
-
- **El treball amb el grup classe dels elements personals, causals i contextuals dels conflictes** que s'han donat a l'aula, per acordar propostes de millora grupals.
 - **El treball en xarxa** i de manera efectiva amb els agents de l'ordre, els mediadors de la zona i altres agents socials.
 - **La programació de tallers o sessions de formació específiques** adreçades a l'alumnat per a la prevenció de la violència entre iguals, el maltractament, l'assetjament, el consum i la dependència de tòxics, etc.
-
- **La formació, la implicació i la participació** activa de tots els membres de la Comunitat Educativa en la línia establerta.
 - **La coordinació amb les entitats de l'entorn** per promoure, com a mesures correctores a les conductes contràries a les normes de convivència, pràctiques restauratives en benefici de la comunitat (esplais o casals, entitats cíviques, esportives, etc.).

9. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Les mesures d'atenció a la diversitat adoptades al centre s'avaluen:

- En les revisions dels documents institucionals.
- A les reunions de la comissió de coordinació pedagògica i la CAD.
- A les reunions del departament d'Orientació Educativa, d'equip docent i de cada departament.
- A la revisió de la Programació General Anual (PGA) que es duu a terme a la memòria anual de cada equip docent, de cada departament.
- A les reunions de coordinació amb els equips docents.
- A les reunions entre els i les tutors

Aquest document com tots els de l'institut, es compartit amb el claustre i el consell escolar, per tal de fer-hi les aportacions, revisions i millores escaients

10. ORIENTACIÓ EDUCATIVA

En relació a l'orientació acadèmica i professional postobligatoria les actuacions dutes a terme de des d'orientació educativa amb el suport de tutoria, vers l'alumnat i les famílies de 4t d'ESO són les següents:

- Qüestionaris “*Després de l'ESO, què?*” del Departament d'Orientació.
- Qüestionaris de preferències professionals i taller a Barcelona Activa.
- Presentació de la pàgina oficial del sistema educatiu català: <https://triaeducativa.gencat.cat/>
- Xerrades a l' alumnat sobre la continuïtat educativa a la postobligatòria en la modalitat de batxillerats, de coordinació centre batxillerat i segon cicle.
- Xerrades a l'alumnat sobre la continuïtat educativa a la postobligatòria en la modalitat de CFGM, del Servei d'Orientació del Pla Jove i del departament d'orientació i del Punt d'Informació Juvenil de Garcilaso.
- Xerrades específiques sobre determinades famílies professionals de CFGM a l'espai Jove Garcilaso.
- Xerrades a l'alumnat sobre la continuïtat educativa a la postobligatòria en la modalitat de PFI, del Servei d'Orientació del Pla Jove i del departament d'orientació i del Punt d'Informació Juvenil de

Garcilaso.

- Assessorament individual a l'alumnat i famílies en itineraris postobligatòria i preinscripcions del departament d'orientació.
- Xerrada adreçada a les famílies sobre la postobligatòria del Servei d'Orientació del Pla Jove i del departament d'orientació amb l'AFA INS Dolors Aleu.

En acabar el curs s'elabora el consell orientador per l'alumnat amb l'itinerari formatiu aconsellat per l'equip docent.

ANNEXOS

- I. Esquema NESE
- II. Fitxa citació família-direcció-tutor
- III. Fitxa comunicació absentisme escolar família
- IV. Fitxa demanda entrevista tutor-família
- V. Fitxa (risc exclusió social)
- VI. Fitxa derivació a la psicopedagoga de l'EAP
- VII. Model PSI Batxillerat
- VIII. Model PSI ESO
- IX. Model PSI ESO (TDHA-dislèxia)
- X. Protocol derivació a la CAD
- XI. Carta compromís educatiu
- XII. El rol LIC
- XIII. Mesures convivència (docents)
- XIV. Taula registre convivència alumnat
- XV. Mesures reparadores-restauratives
- XVI. Tècniques alternatives de resolució de conflictes
- XVII. Fitxa dinàmiques de resolució de conflictes
- XVIII. Terminologia conflictes

